

SUROVOST A STŘEPY

Vlastně to od začátku vypadalo, jako když se příběh sestavuje z drobných střípků. Jeden nic neznamená. Když jich ale do sebe zapadnou desítky, začíná být jasno.

Byl čtvrtek jedenadvacátého března roku devatenáct set devadesát šest. Kolem polní cesty mířící z obce Rosička na samotu Hamr ještě ležely zbytky sněhu. Starší pán, který tudy krácel, potěšeně sledoval známky nastupujícího jara. Nažloutlé kočičky na jívách a svěže zelenou travu dosud nesměle vykukující ze zažloutlých drnů. Jenže vzápětí byla pohoda ta tam. Ten obrázek se hodil do hororového filmu, ne do malebného kraje. Kaluž krve a uprostřed ní ohořelé lidské tělo. Bez hlavy a bez rukou, obě paže byly odseknuté v zápěstí.

Ježišmarjá, vydechl, otočil se, téměř poklusem se vracel zpátky do Rosičky, kde se vrhl k nejbližšímu telefonu. Na místo dorazili policisté z obvodního oddělení, krátce po tom i výjezd správy Jihočeského kraje. Z teploty lidského torza, která byla o pár stupínků vyšší nežli nula, a z venkovní teploty pohybuující se okolo bodu mrazu, odhadl soudní lékař, že k vraždě mohlo dojít mezi půlnocí a třetí hodinou ranní. Kriminalisté zatím centimetr po centimetru prohlíželi okolí. Nálezy se mohly zdát na první pohled nicotné, ale pro pozdější vyšetřování měly velmi podstatný význam. Vzorek zeminy nasáklé hořlavinou, hrst skleněných střepů, nedopalek cigarety, obyčejná zápalka a nábojnice ráže devět milimetrů. Vše bylo pečlivě zadokumentováno a dopraveno do laboratoří, kde se práce ujali odborníci.

Takže například ty střepy. Ukázalo se, že jde o automobilové sklo typu FLOAT, 4,1 milimetrů tlusté. Při mnohonásobném zvětšení jednoho ze střípků se pod mikroskopem objevila trojčipá hvězdička a logo firmy Mercedes.

Chemická expertiza vzorku hlíny zase prokázala, že k zapálení těla bylo použito klasického olovnatého benzinu. Trasologické stopy určující rozchod kol a šíři pneumatik, k tomu technické údaje výrobce, to vše napovídalo, že na místě činu byl starší typ automobilu značky Mercedes, vůz dosud nevybavený katalyzátorem výfukových plynů.

Při porovnání záznamů běžných hlídkových policistů vyšla najevo další důležitá informace. V jedné přibližně třicet kilometrů vzdálené vesnici si kolem půlnoci strážmistr z autohlídky všiml projíždějícího bílého mercedesu. Nebyl důvod auto zastavo-

vat, nicméně v poslední době bylo v okolí vykradeno několik rekreačních chalup, a tak si státní poznávací značku pro jistotu zaznamenal. Nahlédnutí do evidence motorových vozidel udělalo z běžné poznámky stopu velmi zajímavou. Majitel mercedesu, jistý Roman Hálek, měl totiž za sebou už šest soudních trestů, z toho čtyři nepodmíněné. V místě trvalého bydliště se nezdržoval, ale po krátkém pátrání byl zadržen v Chotěboři. Od hrůzného nálezu na polní cestě uplynulo v té době šest dní. Hálekův mercedes byl ale stále zamazaný od krve a chybělo mu okno u pravých předních dveří.

„Nic jsem neudělal,“ tvrdil mladý muž.

Nikdo mu to nevymlouval, soudce však přesto rozhodl o uvalení vyšetřovací vazby.

První nepodmíněný trest za vykrádání zaparkovaných aut, druhý za vyloupený byt, třetí rozsudek poslal Romana za mříže pro vážné ublížení na zdraví v hospodské rvačce, čtvrtý za násilí a omezování osobní svobody.

Z pobytu ve věznicích si pan Hálek přinesl spoustu kriminálních zkušeností a dobřého kamaráda Zbyška Maleje.

„Kde je váš přítel?“

„Nemám tušení. Já ho nehlídám.“

„Jak si vyděláváte na živobytí?“

„No, prostě tak. Příležitostně.“

Představoval takový dost obvyklý typ. Nedoučený strojní mechanik, boxer, kulturista. Chlap vyznávající násilí, člověk, kterému působí radost, že se ho lidé bojí. Nějaký čas dělal vyhazovače na diskotéce.

„Byly s ním problémy“ vypovídal později jeden číšník. „postupem času zbil všechny dobré zákazníky.“

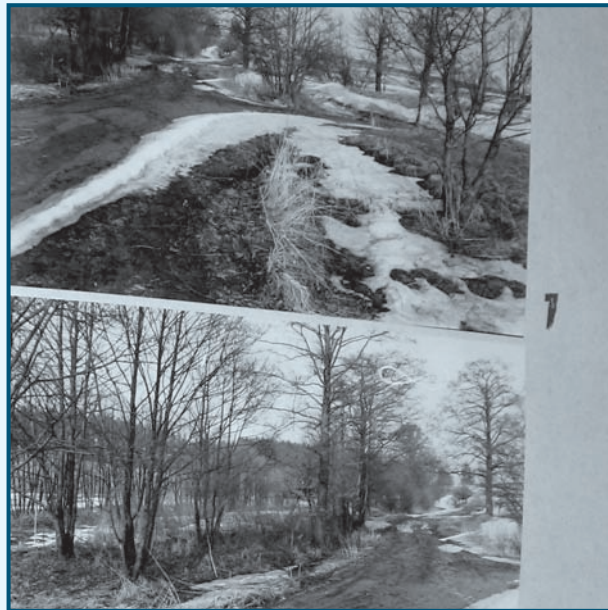
Devadesátá léta byla obdobím dosti divokého podnikání, lehkomyšlných úvěrů a nesplacených dluhů. Schůdná právní cesta umožňující dostat peníze zpátky prakticky neexistovala, nastal zlatý čas pro vymahače nedobytných pohledávek. Hálek s Malejem představovali ideální dvojici. Účtovali si patnáct, dvacet, někdy i třicet procent z vybrané částky.

„Většinou to bylo dost jednoduchý,“ řekl Roman Hálek, „každý měl strach.“

Zpravidla stačilo vysvětlit, že by se dlužník mohl dostat do velkých problémů. Má ženu, děti, nechce přece o všechno přijít. Když tomu nerozuměl, zmlátili ho. To většinou stačilo. A pokud skutečně žádné peníze neměl, nechali ho být.

„Nechtěli jsem si koledovat o malér.“

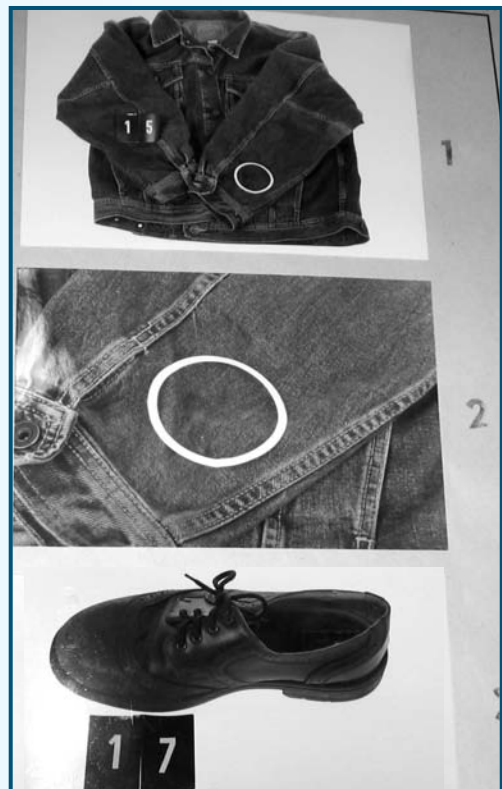
„Jednou,“ vzpomínala Hálkova přítelkyně, „mi vyprávěl, jak nějakého chlapa zatlhl do lesa a tam mu střílel pistolí pod

nohy. Ten člověk byl k smrti vyděšený. Mám pocit, že Romana těšilo, že se ho někdo tak bál.“

Hrůza, kterou kolem sebe šířil, byla nejen opojná, ale i finančně výhodná. Jednou si s Malejem našli takového prostřáčka, z něhož udělali bílého koně. Nutili ho do podvodů, když se bránil, bili jej a svazovali jako nějakého otroka. Nakonec jim utekl. Vyskočil z okna jen ve spodním prádle a zmizel ve tmě. Hledali ho marně. O respektu, který ze svých vězňů měl, svědčí fakt, že až do vyšetřování vraždy záležitost policii neohlásil.

Jiný příběh je z podobného soudku. Roman Hálek plánoval vyloupení skladu potravin. Našel si tři společníky, jenže těm se do celé záležitosti moc nechtělo. Tak je jednoho po druhém zmlátil. To už byli poslušnější. Skutečně sklad vykradli a pistolí, kterou jim Roman půjčil, postřelili hlídajícího psa.

Kousek po kousku se skládal obrázek osobnosti. Hálek ovšem přiznával jen to, co bylo doloženo nezvratným svědectvím. Dlouho tvrdil, že o příteli Malejovi nic neví, a basta. Asi někam odjel.

V neděli, sedmého dubna, byla na zamrzlé hladině vodní nádrže nedaleko Bernartice nalezena sportovní taška. V ní pak ve dvou igelitových pytlích mužská hlava a ruce oddělené v zápěstí. Zdálo se pravděpodobné, že pachatel shodil svůj pochmurný náklad z mostu v noci, kdy si nevšiml, že je přehrada zamrzlá. Ostatky jednoznačně patřily k dříve nalezenému tělu a o identifikaci Zbyška Maleje už nebylo nejmenších pochyb.

„Tak znovu. Kdy jste se viděli naposledy?“

„Když se vrátil z Humpolce.“

Ve vyšetřovacích protokolech je stejný příběh převyprávěn několikrát. Je zajímavé sledovat, v čem se jednotlivé verze liší.

Poslední týdny strávené na svobodě popisoval Hálek jako čas relativně poctivého zaměstnání. Dělal osobního ochránce jistému Červinkovi, majiteli diskotéky a vedoucímu velkoobchodu s alkoholem. Šéf s ním byl spokojen, a když jednou měl potíže se skladováním jakési zásilky a dostal od Hála k dispozici velkou garáž, nabídl Hálkovi a Malejovi společenství.

Jenže pak se toho asi zalekl a poslal na mládež ruské zabijáky. Z těch šla hrůza, a oba kamarádi se proto od té doby pohybovali po různých příležitostných ubytovnách.

„Těm je všechno jedno. Nebáli jsme se, jen když jsme chlastali.“

Vyprávění pana Červinky znělo poněkud jinak. Bývalý vyhazovač mu velice rychle přerostl přes hlavu. Vnutil se na místo bodyguarda, sám si určil výši platu, hrubě se dožadoval spolumajitelství diskotéky. Když šéf nechtěl o ničem takovém ani slyšet, tak ho zbil. Sklad v zapůjčené garáži dopadl také katastrofálně. Alkohol v ceně dobrých sto padesáti tisíc korun Hálek s Malejem odvezli a prodali ve své režii. Poslední tržbu z diskotéky Hálek kompletně ukradl a od té doby se už neobjevil.

Závěrečné dějství celého konfliktu už ve výpovědích tolik rozporů nevyvolává a s největší pravděpodobností bylo zřejmě následující.

„Červinka telefonoval, že si to musíme všechno vyříkat a zval nás do Humpolce, do podniku, kterému se říká Ježkárna. Tušil jsem, že to možná bude tunel, ale pak jsme si řekli, že to zvládneme,“ vypovídal Hálek.

Nakonec tam jeli. Hospoda vypadala bezpečně, Červinka čekal sám. Přisedli si.

Po několika dnech se Malej vrátil, byl zbitý a zlomený. To, co se odehrávalo dál, lze opět poskládat jen ze střípků svědeckých výpovědí.

„Zbytek toho chtěl nechat, víte? Už ho nebavilo dělat otloukáka. Chtěl zkrátka vycouvat, ale o tom nesměl Roman ani slyšet.“

„Hálek rád ovládal lidi. Těžko snášel, když se někdo vzepřel.“

„Jednou mi povídal, že Malej chce všechno shodit. Má prej už nějaký předvolání k poldům. Ale to on, jako Roman, nikdy nedovolí.“

Pokud Roman Hálek vyprávěl o svém násilnickém a vyděračském životě vcelku otevřeně, o tom, co se odehrálo osudové noci na jedenadvacátého března, mlčel jako hrob. K řeči tedy opět přicházely důkazy a indicie. O střepech skla a o otiscích pneumatik jsme se už zmínili. Zápalka nalezená na místě činu byla uložena jako pachová konzerva a dva služební psi nezávisle na sobě vyštěkali Romana Hála. Otisk šlápoty v blátě vedle mrtvého těla byl shodný s botami, které Roman nosil. Vystřelené projektily se sice najít nepodařilo, ale nábojnice z místa vraždy měla na sobě stopy stejné zbraně jako nábojnice nalezená u vyloupeného skladu potravin, kde pachatelé postřelili hlídáčího psa. A těm půjčil pistoli právě Roman Hálek. Porovnání krevních skvrn z Romanovy bundy s DNA oběti, povýstřelové zplodiny zachycené v látce, obsah žaludku zavražděného a zbytky jídla zajištěné ve společném pokoji, a tak dál a dál.

„Jednou v hospodě vyprávěl, že kdyby se někdo potřeboval zbavit těla, stačí zlikvidovat hlavu a ruce. Pak už prej nikdo nikdy nezjistí, kdo to byl.“

„Tenkrát ráno přišel,“ vzpomínala Hálkova známá, „ale byl hrozně vykořeněný, to já na něm poznám. Do mé skříně zahrabal pod šaty takovou velkou černou bouchačku. Jenže já s ničím podobným nechtěla mít nic společného, tak si to zase odnesl. Společně jsme šli do čistírny, jenže bundu mu nevzali, že nemůžou, když je na ní krev.“

Stejná svědkyně potom z nabídnutých vzorků vybrala pistoli, která typem i ráží odpovídala vražedné zbraně.

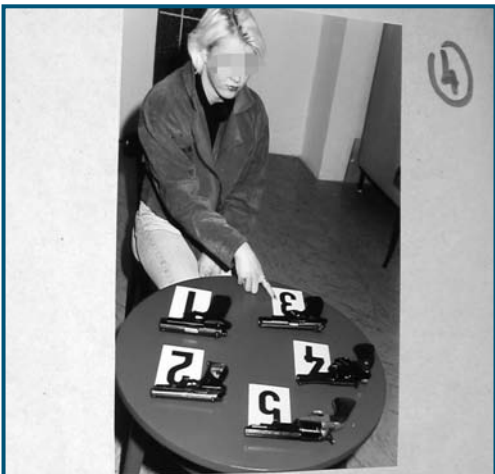
Důkazy skládané po kouscích přesvědčily soud, aby uznal Romana Hála vinným z toho, že na polní cestě zastřelil svého blízkého kamaráda Maleje. Tělo pak podpálil a zohavil, aby znemožnil rychlou identifikaci. Rozsudek poslal obviněného za mříže na čtrnáct let.

Sníh na polní cestě nedaleko Rosičky už od té doby mnohokrát roztál a zase napadl, Roman Hálek je dočasně vyřazen ze hry. Místo vyhazovače obsadil jiný svalovec a surových vymahačů dluhů také příliš nebylo. Doba prý zdrsňela. Lidé věřící tomu, že se to časem zlepší, jsou považováni za naivní snílky.

Antonín JIROTKA
Reprofoto Václav ŠEBEK

Jména aktérů tohoto příběhu byla z pochopitelných důvodů změněna.

Po několika nezávazných konverzačních větách se v lokále objevili dva přibližně dvoumetroví chlapíci a zamířili k Červinkovu stolu. Mezi sebou mluvili rusky. Hálek reagoval bleskurychle. Popadl židli, jednoho chlapa bez váhání udeřil a dal se na ústup. Malej vytáhl pistoli. Byl však nervózní, uvolněný zásobník mu vypadl na podlahu, svalovci se na něj vrhli.

„Neměli jsme proti nim šanci,“ stojí v protokolu.

Hálek se ještě jednou rozmáchl, pak odhodil zbytky židle a prchl z lokálu. Ulice byla prázdná, za zády slyšel dupot pronásledovatele. V zoufalství zalezl pod jedno zaparkované auto a z úkrytu viděl údajného Rusa, který se bezradně rozhlížel kolem, nakukoval do průchodů domů i do odpadkových kontejnerů. Nakonec to vzdal a volným krokem se vrátil zpátky do vinárny.

Přibližně po půlhodině vylezl Roman Hálek zpod automobilu a vydal se na cestu domů. Přišel o bundu, o peníze, o všechny doklady. Od jedné kamarádky si půjčil na taxiku, kterým se nechal odvézt do Jihlavy, odtud se dostal do Havlíčkova Brodu, kde se ubytoval v penzionu Starr. Několikrát po sobě volal Červinkovi, žádal propuštění přítele a sliboval nejasnou pomstu. Dřív tak účinné výhrůžky však pomalu přestávaly zabírat.